

ISAAC ASIMOV

„Nem az új felfedezéseket beharangozó „Heuréka!” a tudomány legizgalmasabb megnyilvánulása, hanem az, hogy „Ez vicces!”

„Az a szóbeszéd járja Amerikában, hogy két intelligens faj létezik a Földön: emberek és magyarok.”

Isaac Asimov, orosz származású amerikai író, biokémikus, eredeti nevén *Iszaak Judovics Ozimov* 1920. január 2-án született Oroszországban, a Szmolenszki terület Petrovicsi nevű falujában, molnár mesterséget űző, zsidó származású szülők gyermekeként. Hároméves volt, mikor az Egyesült Államokba emigráltak, ahol New York Brooklyn nevű kerületében telepedtek le, ekkor vette fel a család az Asimov nevet. A fiatal Isaac édesapja vegyesboltjának vezetésébe is besegített, ott ragadta magával az újságokban olvasott megannyi tudományos-fantasztikus cikk. Érettségi után biokémikus diplomát, majd doktorátust is szerzett, majd a Bostoni Egyetemen tagja volt a rákellenes szérum kifejlesztésén dolgozó kutatócsoportnak, később pedig biokémiát oktatott.



Első novelláját 1941-ben, 21 évesen írta, az *Astounding Science Fiction* nevű magazinban megjelent *Leszáll az éj* című művet, mely osztatlan sikert aratott és azóta is minden idők egyik legjobb science fiction novellájának tartanak. Legismertebb műve az 1941-től folytatásokban megjelenő *Alapítvány-trilógia*, mely később egy hétregényes sorozattá bővült. A regényekben egy fiktív tudomány, a matematika, történelem és társadalomtu-

dományok egyfajta ötvöze, az ún. *pszichohistória* megjósolta az emberek galaktikus birodalmának bukását, mely cselekmény a Római Birodalom bukásával vonható párhuzamba. 1941-ben jelentek meg első robottörténetei, mely novellákat később *Én, a robot* címmel adták ki 1950-ben. Asimov nevéhez fűződik a *robotika* szó megalkotása, továbbá ő fektette le a mesterséges intelligencia-kutatásban is jól ismert robotika három alaptörvényét:

1. *A robotnak nem szabad kárt okoznia emberi lényben, vagy tétlenül tűnie, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen.*
2. *A robot engedelmeskedni tartozik az emberi lények utasításainak, kivéve, ha ezek az utasítások az első törvény előírásaiba ütköznének.*
3. *A robot tartozik saját védelméről gondoskodni, amennyiben ez nem ütközik az első vagy második törvény bármelyikének előírásaiba.*

Isaac Asimovot a világ egyik legnagyobb science fiction írójaként tartják számon, igen termékeny szerző volt, élete során csaknem 500 könyvet és megközelítőleg 90 000 levelet írt. Írásai közt találunk tudományos ismeretterjesztő, tudományos-fantasztikus, bűnügyi, történelmi, mitológiai írásokat és verseket is. Egy átlagos napja során reggel fél nyolctól este tízig dolgozott írógépjén. Tagja, majd később alelnöke volt a legmagasabb IQ-val rendelkező embereket magába foglaló Mensa egyesületnek, illetve alelnöke az Amerikai Humanista Társaságnak. 1977-ben szívrohama volt, majd 1983-ban, egy bypass-műtét során HIV-fertőzött vért kapott, mely 1990-ig nem derült ki. Isaac Asimov 1992. április 16-án halt meg a New York-i Egyetem kórházában. Emlékét őrzi az (5020) Asimov kisbolygó, az Asimov marskráter, a Honda ASIMO nevű humanoid robotja, egy Brooklyn-i általános iskola és négy irodami díj is.



Források:

<https://fidelio.hu/konyv/a-sci-fi-iro-aki-felt-a-repulestol-es-minden-rajongoi-levelre-valaszolt-151504.html>

https://azonnali.hu/cikk/20200102_szaz-eve-szuletett-isaac-asimov-az-alapitvany-szerzoje

<http://ekultura.hu/2013/09/29/isaac-asimov-eletrajz>

<https://cultura.hu/kultura/25-eve-halt-meg-isaac-asimov-a-sci-fi-mestere/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Isaac_Asimov

<https://www.biography.com/writer/isaac-asimov>

<https://www.britannica.com/biography/Isaac-Asimov>

<https://www.citatum.hu/idezet/11054>

<https://www.citatum.hu/idezet/120176>